

دوره هفتم تقنييه

جلسه ۱۲۸

صورت مشروح

دراگراته مجلس

(بدون مذاکرات قبل از دستور)

یکشنبه ۱۹ مرداد ماه ۱۳۰۹ - ۱۵ ربیع الاول ۱۳۴۹

قیمت اشتراک سالیانه . داخله ۱۰ تومان
تک شماره : یک قران خارجی ۲۱ تومان

مطبوعه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مژده مجلس روز یکشنبه نوزدهم ارداد ماه ۱۳۰۹ (بالتزدهم ربيع الاول ۱۳۴۹)

فهرست مذاکرات

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) تصویب ۳ فقره مخصوصی
- ۳) شور اول لاجه اجازه صدور مسکوکه فقره به چهانسور
- ۴) شور ثانی و تصویب لاجه اساسنامه دیوان داوری بین المللی
- ۵) شور اول لاجه تسهیل رسایم کمری
- ۶) اجازه تجدید کنترات معدن مدرسه صنعتی
- ۷) اجازه و دستور جامه بعد - ختم جلس
- ۸) اجازه و دستور جامه بعد - ختم جلس

مجلس يك ساعت و نيم قبل از ظهر برپاست آقای دادگر تشکیل گردید

[۱ - تصویب صورت مجلس]

صورت مجلس یکشنبه دوازدهم ارداد ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

رئیس - صورت مجلس تصویب شد

[۲ - تصویب سه فقره مخصوصی]

رئیس - چند فقره رایورت از کمیسیون عرايض و
مرخصی رسیده است

خبر مرخصی آقای ایلخان

۱ - آقای امیر حسینخان حماینده محترم تقاضای پنجاه

آقا سید یعقوب آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - قبل از دستور

رئیس - آقای حاج ملک

حاج شلام حسین ملک - قبل از دستور

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟

(اظهار شد - خیر)

** عین مذاکرات مژده یکصد و سی و هفتین جلسه از دوره هفتم تقنیته. (معابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

دایره تنه نویسی و تحریر صورت مجلس

** اسامی غایبین که ضمن صورت مجلس خوانده شده است: (غایبین جلسه ۱۳۶)

غایبین با اجازه - آقایان امیر ابراهیمی - امیر عاری - فرجی - محمد ولی بیرزا - بیات ماکو - امیر ذرازنکه - حاج میرزا حسین الدامین -

کاشانی - فوشی - فتوحی - رستمی - مصدق جهادشاهی - اسکندری - مقدم - پیغمور ترش

غایبین بی اجازه - آقایان میرزا حسن خان وثوق - بوشهری - مسعود - حاج رحیم آقا - میرزا ابوالفضل - آقا رضا مهدوی -

دیر آمدکان با اجازه - آقایان افونجت - پور محسن - آقا سید کاظم یزدی - شریعت زاده - اسدی - دبستانی -

بروجردی - ذوالقدر

دیر آمدکان بی اجازه - آقایان فولادوند - قوام - بیات

روز مرخصی از تاریخ حرکت بعارضه کسالت نموده اند
کمیسیون با مرخصی ابیان موافقت نموده و خبر آن را
تقدیم میدارد

رئیس - آقای زوار
زوار - موافق

رئیس - آقای ونوق
وتوق - موافق

رئیس - آقای ملک
ملک مدلی - موافق

رئیس - آقای فیروز آبادی
فیروز آبادی - بنده باز هم عرایض خودم را تکرار

میکنم بدانید و هر چیزی را که بنده عرض میکنم اول

خودم عمل میکنم و بعد اینجا عرض میکنم اگر خودم

عمل نکنم عرض نمیکنم مکرر عرض کرده ام بنده حقوق

سه دوره خودم را باین مریضخانه داده ام و این نصفه کاره

مانده آقایان خوبست هستی بکنند که این مریضخانه در

محلی که ساخته شده تمام شود انشاء الله شاید سالی دویست

پاصلایح اروپا گشته و متمدن و تحصیل کرده و در صدد

ترقی ملکت خودن است و همه میدانند از متمدن

مجلس ما هستند و مردم توسعه از این اشخاص زیادتر از قبیل

آنها تخصیص داده شد بنده لابد مکرر عرایض را بکنم

تا آقایان انشاء الله همراهی کنند و این مریضخانه تمام شود

نمایندگان - رأی رأی

رئیس - موافقین با مرخصی آقای شهداد قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد

خبر مرخصی آقای عدل

آقای عدل نماینده محترم برای مسافت نفاضای دو ماه

مرخصی از تاریخ حرکت با پرداخت پنجاه تومان برای

مقبره خیام نموده کمیسیون موافق و خبر آن تقدیم میشود

رئیس - آقای زوار
زوار - موافق

رئیس - آقای ونوق
وتوق - موافق

رئیس - مخالف نیست (دشی - بنده مخالف) آقایان

موافقین (دشی - آقا بنده اجازه خواسته ام مخالف) با

مرخصی آقای عدل قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد

رئیس - تصویب شد خبر دیگر
خبر مرخصی آقای شهداد

آقای شهداد نماینده محترم بواسطه رسیدگی امور شخصی

رئیس - خبر کمیسیون معارف فرائت میشود:
کمیسیون معارف در جلسه دوم امر داد

۱۳۰۹ با لایحه نمره ۲۲۳۶ - ۷۰۲۲
وزارت معارف موافقت نموده اینک موافقت خود را
بعرض مجلس شورای ملی میرساند

رئیس - خبر کمیسیون خارجه در همین موضوع
فرائت میشود:
لایحه نمره ۲۲۳۶ - ۷۰۲۲ دولت در خصوص

کنترات دکتر اشتئنک و معاون معلم آهنگری مدرسه
هزبور در جلسه ۱۲ مرداد کمیسیون امور خارجه مطرح
و چون در میلت دو نفر هزبور مخالفت نمود کمیسیون
امور خارجه با استخدام آنها موافقت نمود.
رئیس - عین مواد فرائت میشود:

۱ - وزارت معارف مجاز است قرار داد استخدام
دکتر هانری اشتئنک تبعه دولت آمان مدیر و معلم مدرسه
صنعتی دولتی را بعلوه کنترات استاد کار برای معاونت
معلم آهنگری هدرسه هزبور را که بموجب قوانین
صوص ۱۶ شهریور ماه ۱۳۰۶ تصویب شده است از تاریخ
اول تیرماه ۱۳۰۹ برای مدت سه سال تجدید نماید و
یکنفر معلم ریاضیات عالیه و ماشین آلات برای همین
مدت استخدام نماید.

۲ - حقوق مدیر و معلم مدرسه صنعتی در سال
۴۸۰۰ تومان و حقوق معلم ریاضیات عالیه ۴۰۰۰
تومان و حقوق استاد کار معاون معلم آهنگری ۲۶۰
تومان است که با قساط ماهیانه دریافت خواهد گردید

۳ - در موقع ختم قرار داد در صورت عدم تجدید
کنترات مبلغ چهار صد تومان بعنوان خارج معاودت
بوطن خود بدکتر هانری اشتئنک و ششصد تومان برای
ایاب و ذهاب معلم ریاضیات عالیه و دویست و پنجاه
تومان با استاد کار تابعه خواهد گردید.

۴ - در صورتیکه مدیر و معلمین مذکور شخصاً کنترات
خود را فسخ نمایند حق دریافت خارج معاودت را
نخواهند داشت.

[۳] - شور ثالی لایحه اساسنامه دیوان
داوری بین المللی

رئیس - خبر کمیسیون خارجه راجع بساسنامه دیوان
داوری دائمی بین المللی شور ثالی فرائت میشود:
کمیسیون امور خارجه در جلسه ۱۹ مرداد نایابه
دولت را راجع به اساسنامه دیوان داوری بین المللی و
بر تکل تجدید نظر در آن مطرح و چون اعتراض نرسید
عین خبر سابق را تصویب و تقدیم میدارد

رئیس - ماده واحده فرائت میشود:
ماده واحده - مجلس شورای ملی اساسنامه دیوان

دائمی داوری بین المللی مورخه ۲۴ قوس ۱۲۹۹ (۱۶ دسامبر ۱۹۲۰) که مشتمل بر تخصیص و چهار ماده
و همچنین بروتکل تجدید نظر در مواد آرا که در
تاریخ ۲۳ شهریور ۱۳۰۸ (۱۴ سپتامبر ۱۹۲۹) در ژنو باعضاً رسیده است بعلاوه بروتکل الحقایق دولت
متوجهه امریکای شمالی به بروتکل امضای اساسنامه دیوان
داوری بین المللی که عبارت از هشت ماده میباشد و در
تاریخ ۲۳ شهریور ماه ۱۳۰۸ (۱۴ سپتامبر ۱۹۲۹) در ژنو امضا شده تصویب و بدولت اجازه میدهد اسناد
تصدقه آنها را بدارالانشاء جامعه ملل تسلیم نماید

رئیس - اعتراض نرسیده و مخالف ندارد. رأی عیکریم
بماده واحده موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)
تصویب شد.

[۴] - اجازه تجدید کنترات معلمین مدرسه صنعتی

رئیس - خبر کمیسیون بودجه فرائت میشود راجع
با استخدام معلمین:
کمیسیون بودجه لایحه نمره ۲۲۳۶ - ۷۰۲۲ دولت
راجع بکنترات هانری اشتئنک تبعه دولت آمان مدیر و
معلم مدرسه صنعتی دولتی و کنترات مسیو هونل استاد
کار برای معاونت معلم آهنگری هدرسه هزبور را با
حضور نماینده وزارت معارف مطرح و مورد مطالعه
قرار داده بالاخره با موارد پیشنهادی با ذکر اسم استاد
کار (مسیو هونل) موافقت نموده اینک را پورت خود
و برای تصویب مجلس شورای ملی تقدیم میدارد

اینکه توجه بدهد باینکه همه اش بار بر دولت و کل بر ملت باشند و همه اش متوجه ادارات باشند این مدرسه را ما باید تقویت کنیم که روح سعی و عمل را در ملت ایجاد کنیم شعب این مدرسه شاید در نسیم مملکت پیدا شود در فارس است در آذربایجان و خراسان و کرمان و کیلان هم دارای شعب بشود که محلین یا آنهایی که بمدرسه میروند حقیقت روح سعی و عمل پیدا کنند تمام صحبت ما این است که چرا مملکت ما مملکت صنعتی نیست و چرا خودش را در جریان سعی و عمل واقع نمی کند شما میگوئید ایرانی درست کنند نه آن سوهانی که از فرنگ میاید بقدرت قوت قلب و روشنائی چشم من است که ایرانی دارای سعی و عمل بشود بنده مخالفتم در این بود که خواستم به یعنی آقای معاون محترم وزارت معارف در این مقصدی که بنده دارم چه قدمی برداشته اند در اشاعه این مدرسه که این شعب این مدرسه در ایالات و ولایات زیاد شود و در پرگرام شان چیزی در نظر گرفته اند در اینکه آقای یاسائی فرمودند الان دونفر از معلمین آن جادر فارس مشغول تعلم هستند این هم حقیقت یکی از مردم های بود که باعث قوت قلب ما است که قدمهایی برداشته اینم خواستم عرض کنم که آبا وزارت معارف قدمهایی برداشته است با بر نداشته است جداً بنده مختلف هستم که محدود کنیم تمام منافعی که در مملکت پیدا میشود در مرکز باشد مدرسه صنعتی در اینجا تمام مدارس هم در اینجا باشد و در ایالات و ولایات نباشد پیدا باید ولایات هم حق بدهیم تا ما با آنها حق ندهیم تا ما ایجاد نکنیم شعب معارف را شعب نمدن و ترقی را در آنها هم مملکت آباد نمیشود ما نمی توانیم از نام مملکت بول در بیاوریم و بایدیم در مرکز خرج کنیم این است بنهایه در این باب آقای فیروز آبادی خیلی از دولت در این باب تشکر و تقدیس میکنیم راجع باین مدرسه و این مدرسه را بکی خلیل جدیت دارم و امیدوارم که آقای معاون محترم بگویند که در پرگرام یا بودجه آنی در نظر گرفته اند که در آذربایجان و خراسان و کرمان هم زیاد شود یا نه ؟

رئیس - آقای ونوق (حاضر نبودند)

رئیس - آقای آقا سید یعقوب آقا سید یعقوب .. متسفانه بنده بر خلاف فرمایشات

آقای فیروز آبادی خیلی از دولت در این باب تشکر و خارجی مخصوصات آنها و غیره یک چیز هایی است خیلی عالیت و شاید از خیث قیمت ارزانتر وارد مملکت ما میشود از باب این است که مقدماتش در آن جاسالیان

بنند و قرار بدهد که اینها یک کاری بکنند که وقق یادگرفته عملیات ارزش داشته باشد و نتیجه از آن بکیرند والا یک ماه سوهان کاری کردن و یک چکش سه قرانی ساختن و بعدم از خود خاک آلمان یا دولت دیگر مثل آن باهتز ازان بیاورند سه عباسی بفروشند نتیجه نشد از برای ما باید یک نتیجه عالی تری را دولت در نظر بگیرد و یک پرگرام و یک تربیاتی بدهد در آن مدرسه که ماهی ۲۷ هزار تومان یا ۴۵ هزار تومانی بجهت اینکه از آنها ما استفاده نبردیم که در مقابل این خرج ارزش داشته باشد اماده استخدام این دونفر چون اهل صنعت نجاری و حدادی هستند از این حیث بنده نگرانی ندارم چیزی که هست یک روز بنده خودم رقم در مدرسه که به یعنی آنها چه می کنند وقتی رقم دیدم اینهایی که استخدام شده اند بگنجایش خودشان خوب کار میکنند اما نتیجه کارشان را یک قدری فکر کردم اینجا میدهدند اما نتیجه اینکار بجهة ما ندارد امیدوارم دولت یک روز وقت خود را صرف این کار کرده و یک تجدید نظری در پرگرام آنها بکند و یک کار با نتیجه بdest آن مدرسه و معلمین آن مدرسه بدهد که وقت اطفال آن مدرسه ضایع شود .

یاسائی - (مخبر کیسیون بودجه) عرض میشود فرمایشات آقا راجع باین گونه نتیجه مطابقه از این می سازند صدها هزارتا و نصف این قیمت می فروشند و به ثلث آن می فروشند فرضاً سه قران هم ارزید خوب نتیجه عمر این پیچه نلف شده پائزده روز بیست روز سوهان کاری کرده است زحمت کشیده است یک چیزی ساخته است و سه قران قیمتش است و فردا ریختگی آن را خودشان میآورند و سی شاهی میفروشند بالاخره دیدم نتیجه اش این است نتیجه دومی آن نجاری است دیدم نجاری هم خیلی خوب میکنند ولی عرض کردم در مقابل این وجهی که ما خرج میکنیم سالی ۲۷ هزار تومان یا ۴۵ هزار تومان خرج این مدرسه می کنیم استفاده که ما باید بیریم نمی بیریم پس خوب است دولت یک تجدید نظری در این مدرسه کرده یک پرگرام صحیحی بجهت کار معلمین آن مدرسه نمیشه

نظر مخالفت بنده از تجدید کردن در طهران است
معاون وزارت معارف (آقای فرخ) — قبل از اینکه
شروع بپرس جواب فرمایشات آقا بننم تشکر میکنم برای
اینکه آن روزی که ما متوجه به قسمت های صنعتی در
ملکت شویم آن روز بک روز مسروتی برای عموم ما خواهد
بود و این مدرسه صنعتی که ما داریم البته نا آن
اندازه که میل و اراده دولت است شاید آن درجه نرسیده
ولی در عین حال یک قدم های امسال برداشته است با آقا
عرض میکنم امسال عده شاگردانی که از این مدرسه
فارغ التحصیل شده اند دویست و هفتاد و هفت نفر بوده اند
که یکمده از اینها برای تکمیل راه آهن جزو شاگردان
اعزامی از طرف وزارت طرق بارویا اعزام خواهند شد
وزارت معارف نهایت جدیت را در دو اصل دارد یکی
مدارس صنعتی و یکی هم مدارس کوچکی که انشاء الله بعد
تأسیس میشود مدارس فلاحی و امیدوارم موفق شویم
امسال در آذربایجان و اصفهان شعبه مدرسه صنعتی تأسیس
کنیم در فارس هم که بسیعی و کوشش حضرت آقای ضیاء
تأسیس شده است و انشاء الله در آنیه تزدیک امیدوارم
در تمام ایالات ایران این مسئله تکمیل و عملی شود،
ایالی مدرسه صنعتی باز کنیم و وضعیاتی بود که خودنام
البته بهتر مطلع هستید. عجالتاً امسال در آذربایجان و
اسفهان این فکر آقایان عملی خواهد شد.

جمعی از نمایندگان — مذاکرات کاف است
رئیس — آقای طهرانی
طهرانی — موافق.
رئیس — رأی میکیریم بورود در مواد موافقین
قیام فرمایند.

(اکثر قیام نمودند)
رئیس — تصویب شد. ماده دوم
۴ — حقوق مدیر و معلم مدرسه صنعتی در سال
۴۰۰۰ تومان و حقوق معلم ریاضیات عالیه ۲۱۶۰
تومان و حقوق استاد کار و معاون معلم آهنگری
نیز است که باقساط ماهیانه دریافت خواهد کرد.

دھستانی — عرض کنم در خبر کمیسیون بودجه و
همچنین در خبر کمیسیون خارجه استخدام و ملیث دونفر
معلوم شده است. ولی در اینجا حقوق از برای سه نفر
معین شده است این را توضیح بدهند که آیا اشتباہی
حاصل شده؟

معاون وزارت معارف — این لاجه برای سه نفر
است: یک نفر مدیر است. یک نفر معلم ریاضیات و یک
نفر هم معلم فنی است. و چون یک نفر که معلم
ریاضیات باشد مزیض بود استعفا داد بجای او باید یک
نفر استخدام کرد آن دو نفر دیگر در طهران هستند
کنترانشن نجیب میشود و آن یک نفر دیگر جدیداً استخدام
خواهد شد. پس فرقی در اصل لاجه ندارد
رئیس — آقای فیروز آبادی.
فیروز آبادی — بنده در آن اوایح سابق، که میآمد
این جا غالباً مبدیدم که هم حقوق ساقشان معین میشند
و هم حقوق فعلی. و معلوم بود که حقوق ساقشان چه مبلغ
بوده و چه مبلغ بعد افزوده میشند. ولی در این لایحه اسم بین داشته
از حقوق سابق و فقط از حقوق حالیه اسم برده شده
من میل داشتم آقای معاون حقوق ساقشان را هم میفرمودند
و اضافه هم که برآن حقوق شده میفرمودند که چه مبلغ و
چه نظر است.

معاون وزارت معارف — بر حقوق معلمین مدرسه آلمانی
bastanai معلم فنی اضافه نشده است. دکتر اشتراک و موسیو مایر
که بجای یک نفر جدیداً استخدام میشود با همان حقوق
هستند که سابقاً استخدام شده اند و فقط بر حقوق هول
معلم آهنگری صدو پنجاه تومان اضافه شده نظر باینکه
تفیر حرفة اسباب زحمت بود. این تفاوت بقدری است
که برای کمک و تشویق باو جا دارد و استدعا میکنم آقایان
مساعدت و موافقت بفرمایند. (صحیح است مخالفی نیست)
رئیس — آقای کازرونی
کازرونی — موافق.
رئیس — رأی میکیریم بماده دوم آقایانکه موافقند
قیام فرمایند.

بوطن خود بذکر هاری اشتراک و ششصد تومان برای
ایباب و ذهاب معلم ریاضیات عالیه و دویست و پنجاه تومان
باستاد کار تأثیه خواهد گردید
رئیس — آقای فیروز آبادی
فیروز آبادی — اولاً آقای آفاسید یعقوب فرمودند
که برخلاف فیروز آبادی من کاملاً موافقم. بنده مخالف
با این مدرسه و تأسیس این قبیل مدارس نبوده و نیستم
و دلیلش هم این است که دو نا بنده زاده های خود را
کذاشته ام انجا کچیز بگیرند و هفت خود بار نیابند
پس این دلیل است که من مخالف با این مدرسه نیستم ولی چیزی
که هست عرض میکنم مقصود این است که صنایع بالازی
در انجا باد بگیرند و میخواهم بهتر تحصیل کنند و تکمیل تر
شوند. با این مخالف بودم. برای سوء تفاهم این قسمت
را عرض کردم. اما این جا برای مخارج معاودت مبلغی
معین شده در کنترانشن اولش هم که مخارج ایباب و ذهاب
معین شده بود ایشان این جا هستند و ظاهرآ بفرنک
زقته اند دیگر دوره تبره خرج ایباب و ذهاب معین شده برای
چیست؟ در صوتیکه همین جا هستند و بخارج زقته اند این
مخارج ایباب و ذهاب چه نقطعه نظر است. یکی
دیگر اینکه چرا بجهت بعضی شان ششصد تومان مخارج
معاودت ایباب ذهاب تعیین شده در صورتیکه مخارج
مسافرت بالمان این قدر ها نیست. این از پر روئی
من است که این عرایض را عرض میکنم و الا این
معلمین بیچاره ها خیلی خوب خدمت می کنند به چه
های بنده و خیلی هم جدیت میکنند. اما بنده در
مقابل حق ملت هیچ را نمی توانم در نظر بگیرم.
در این جا کدام و قسم خوردم در باره احده فرو
کنار نکرده و در باره هر کس هر چه میدانم میکنم.
بنده از این معلمین نسبت بخودم اظهار تشکر میکنم و
این مخالفت هائی هم که میکنم نسبت بحقوق ملت است و
عقیده خودم که هر چه بتوانم باید در این جا حفظ کنم
معاون وزارت معارف — مخارج مسافرت معلمین این

کردن آقابالیکه تصویب میکنند قیام فرمایند
(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده چهارم قرائت میشود
ماده ۴ - در صورتیکه مدیر و معلمان مذکور شخصاً
کنترات خود را فسخ نمایند حق دریافت خارج معاودت
را نخواهند داشت

رئیس - آقای آقا سید یعقوب آقا سید یعقوب
آقا سید یعقوب.. اینجا یک مسئله ایست توجه.
میدهم هم نظر آقای خبر را وهم آقای معاون وزارت
معارف را که دریک موضوعی نظری این هم که عرض کردام
اصل کنترات در فارسی یعنای اجاره است و اجاره هم عقد
میشود بر طبق قانون باید خرج ایاب و ذهاب باو داد

رئیس -- آقای کازرونی

کازرونی .. موافق

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - اینجا دویست و پنجاه تومان نوشته
شده است برای یک نفر و تصریح نشده است که چه
چیز است چون یک ششصد تومان ایاباً و ذهاباً هست
تصدیق بفرمائید این ضرر است برای ما چرا؟ حالاً
مقصود این نیست که در باره این معلمان عرض کنم
این برای این است که بعد از این نظر هرا در تنظیم
کردن لواج مراءات کنند و در نظر داشته
اشتباه نشود

مخبر .. ممکن است آقا پیشنهاد کنند بنده موافقت
میکنم و آقای معاون هم موافقت خواهند کرد که
نوشته شود: برای معاودت چون منظور هم همین است
آقا سید یعقوب - بسیار خوب پیشنهاد میکنم

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب -

رئیس میکنم دویست و پنجاه تومان برای معاودت هونل

رئیس .. نظر آقای خبر

مخبر - قبول میکنم

معاون وزارت معارف - بنده هم قبول میکنم
رئیس - رای میکریم بیاده سوم با تصحیح پیشنهادی
آقای آقا سید یعقوب که آقایان خبر و معاون اجابت

مفصل برای اینمنظور است . ولی این را هم باید تصدیق کرد که انسان همیشه ممکن است در زندگانی اش با یک چیز های فوق العاده دچار شود مثل اینکه یکی از این معلمین هالان ناخوش و هریض است و باحالت مرض خدمت خود را ادامه داده و حالا که کنترانش تمام شد رفت . ممکن است یک کسی در حین خدمت هریض شود یا برای خانوادش اتفاقاتی بیفتد یا فضایی دیگری واقع شود . در هر حال این کنترانی که از مجلس میکنند اصول است اما در کنترانی که مبادله میشود بین دولت و معلمین یک مواد مفصل تری هست البته آقا هر وقت و قدر فرمودند و مراجعته فرمودند تصدیق خواهند فرمود که نظریه آقا تأیین شده است و یک کسی هم وقتی که آقا از وطنش پا میشود می آید این جا در یک مدرسه کنترات بشود و معلمی بکند و بعد از خرج سفر بشکرده و برودا این برای این نیست که منحصر یک ضرری و خسارتخانه وارد آورده باشد این معقول نیست .

رئیس - رأی میکریم بماده چهارم موافقین قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده پنجم :

ماده ۵ - وزارت معارف مجاز است سایر شرایط و مقررات استخدام کتر اشترنک و دو نفر معلم مزبور دیگر را مطابق قانون مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ معین و کنترات مشار إليهم را امضاء نماید

رئیس - مخالفی نیست ؟

(اظهاری نشد)

رئیس - رأی میکریم بماده پنجم موافقین قیام فرمایند
(اکثر قیام کردن)

رئیس - تصویب شد مذاکره در کلیات است مخالفی نیست ؟

(کفتند - خبر)

رئیس - رأی میکریم بورقه موافقین ورقه سفید خواهند داد .

مسبو معلم میگوید من میخواهم کنترات را بهم بزم و پول هم نمی کرم اینجا و او اینکه این عمل واقع نمیشود ولی بنده این را میگویم تا در نظر داشته باشد آن کسی که مستأجر ما واقع نمیشود کنترات ما میشود باید ملزم و متعدد شود که تا آخر مدت کنترات بماند والا تمام این مقدماتی که ما خرج کرده این بضرر ما نمایم می شود ولو اینکه در نظر دارم یکی از وزراء یا معاونین بود که گفتند آزاد است - بله آزاد است ولی تا وقتی در اجاره مایعاده باشد و عقدی قرار نداده باشیم والزامی نباشد اگر الزام شد و وقتی که الزام آمد آزاد نیست دیگر آزادی قبل از اجرای کنترات و عقد است ولی وقتیکه کنترات از مجلس گذشت و هیئت وزراء باجرایش رسیدنده ملزم است تا آخر کنترات باقی بماند نه اینکه بگوید آزاد هستم و سیصد تومان را نمیگیرم و میروم نه آقا من این مقدمات را تهیه کرده ام مدرسه درست کرده ام کتاب ترتیب داده ام کلاس منظم کردم امام شاگرد حاضر کرده ام برای اینکه از وجود تفاوت بیرون نه اینکه تو آزاد باشی که بعد از سه ماه بروی . بنده نسبت باین معلمین آلمانی سوه ظن ندارم اینها یک معلمینی هستند که خدمت می کنند اگر این نکته باید نحت نظر باشد . و اساساً بنده با این جور چیز ها مخالف که کسی که کنترات میشود آزاد باشد که هر وقت بخواهد کنترات خودش را فسخ کند و بگوید سیصد تومان را نمیگیرم و میروم . بایا تو کلی ضرر بما زدی حالا میروم ؟ اینکه نمیشود .

معاون وزارت معارف - برای استحضار خاطر عزم آقا عرض میکنم که این قانونی که راجح بالاستخدام معلمین راجح تابع خارجه بعرض مجلس شورای ملی میرسد و تصویب میشود در واقع قانون اساسی استخدام معلمین است ولی فواین دیگری هم کذشته است که کنترانی که با آنها مبادله میشود روی چه میزان و بنایی باشد و آن دارای مواد مفصل تری است که طبع شده آقا اگر مراجعته بفرمایند ملاحظه خواهند فرمود که مواد

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده و ۶۵ روزه سبید ندادشده)

رئیس - عده حاضرین ۸۵ با ۶۵ رأی تصویب شد

۱۹ - شور اول لایحه معافیت مواد شیمیائی دفع مانع از عوارض آغاز شد

رئیس .. خبر کمیسیون قوانین مالیه راجع بمعافیت کلیه مواد شیمیائی دفع مانع شور اول :

کمیسیون قوانین مالیه تاریخ ۱۹ تیرماه تشکیل و لایحه

خبر کمیسیون

نمره ۳۴۹۷ دولت را راجع بمعافیت مواد شیمیائی و

اثانیه فنی دفع مانع از حقوق کمرک مورد شور و دقت

قرار داده و اینک خبر آن را برای تصویب تقدیم مجلس

قدس شورای ملی مبناید

ماده واحده - کلیه مواد شیمیائی و اثانیه فنی که برای

دفع مانع باسم وزارت اقتصاد ملی از تاریخ ششم بهمن

ماه ۱۳۰۸ بعد وارد ایران شده و یا در آنجه وارد

خواهد شد علاوه بر معافیت حقوق کمرک از پرداخت هر

حقیقات دیگر نمیشود و بعضی اشیاء مضره وارد مملکت

میشود بنده از این حیث با این لایحه مخالفم

رئیس - آقای ملک موافقند ؟

ملک هدنی - بل آقای فیروز آبادی بنده خواست

اصلاً گمرکات غلط است یعنی چه گمرکات غلط است

باين معنی که هر کس باید در مملکتش کار کند اینجاست

شاید قدری تحقیق خودش را تخفیف بدهد در صورتیکه اینظور

نیست دولت کاملاً مراقبت دارد که تحقیقات و تحقیقات بشود

و گمرکات هم آنها را معاف از عوارض بدارد ولی در

چیزی نگیرد این عقیده اولی هن است که امروزه بی

هزاری رأی دهنده آقایان - آقایان : عباس میرزا فرمانفرمايان - استفتاهاری - بنکدار - حبیبی - اسدی - مسعودی -

طباطبائی دبیا - امیر دولتشاهی - کازرونی - آقا حسن آقایان - فرهمند - یاسانی - افسر - کفانی - دکتر افغانان - عاصی -

اقبال - ظفری - فرا گوزلو - اسعد - عراقی - دکتر ملک زاده - همار - دکتر عظیما - عدل - طباطبائی و کلی - قضی نوری -

نویخت - لارجانی - دکتر سنک - ایزدی - حسنعلی میرزا دولتشاهی - خواجهی - احتشام زاده -

شهداد - دشتی - میرزا پايس - ملک آرایی - دهستانی - محمد علی میرزا دولتشاهی - ضباء - طهرانی - آیة الله زاده شیرازی -

آقا امین پور حسن - آقای سید کاظم پروردی - مؤبد احمدی - حاج غلامحسین ملک - فوبی - ناصری - حاج آقا حسن رهبری -

طالخان - بالزی - فولاد وند - محمد آخوند - آقا زاده سپواری - عبد العالی خان دیبا - مقنی - درنای - انگلی - مصباح ناطقی -

مجید ضابنی - آقای سید مرتضی وثوق

پس اینجا در قانون بطور مطلق نوشته شده که هر وقت وارد شود مواد سمی و شیمیائی مجاز است بنده عقیده ندارم و باید مدام احتیاج باشد مدام که وزارت اقتصاد ملی با صحیه احتیاج خودش را باین اظهار میکند اجازه داده شود نه اینکه مطالقاً مجلس این اجازه را بدهد و نظر آفابان اعضاء کمیسیون اقتصاد ملی را بنده جلب مینکنم باشند این مواد برای دفع آفات ملخ است برای دفع ملخ است مخصوصاً این مواد در قسمت غرب که بنده میدانم محل ابتلاء شان بود و برخلاف اینکه تصور می کردند موقوفیت حاصل نمی کنند در انexam مقصود معدالت موقوفیت های حاصل گردند و حالا دولت خواسته است يك تسریعی در مقصود بشود و آن نگرانی حضرت عالی هم بی مورد است و بنده قول میدهم که کمرک تحقیق خودش را میکند و اینکه شاید يك مادر ضرر ملک است در تعقیب این معافیت وارد شود شاید حضر تعالی اطلاع نداشته باشید اینظور نیست بقدرت دولت و کمرک در این قسمت سعی دارد که حتی در مواردی هم که يك چیزی وارد شده است و کمرک و عوارض خودش را هم برداخته است وقتی ملتفت شده است که مواد مضره بوده آنها را توفیق و تلف و نابود کرده است پس هیچ چایی نگرانی نیست و خوب است حضر تعالی هم موافقت بفرمائید چون این وسیله تسريع کار است و فرقی هم در عمل ندارد جز تسریع کار .

رئیس - رای میگیریم بورود در شور دوم آقایان موافقین قیام فرمایند (عده زیادی بر خاستند) تصویب شد ۱۹ - شور اول لایحه اجازه احتیاج صدور مسکوک نقره برای چخانسور

رئیس - خبر کمیسیون قوانین مالیه راجع با اجازه صدور سه هزار تومان مسکوک نقره برای چخان سور قرائت میشود :

خبر کمیسیون

کمیسیون قوانین مالیه لایحه نگه داشت ۶۵۹۶ دولت را راجع بصدور مسکوک نقره برای مخازن قونس و لکری ایران در چخان سور و فراه مورد بحث قرار داده در نتیجه عین ماده واحده پیشنهادی دولت را تصویب و اینک خبر آنرا تقدیم میدارد ماده واحده - برای پرداخت بو دجه و اعتبارات

هر صورت اگر معافیت باشد یا نباشد اداره کمرک روی اصل کلی کار و تحقیق خودش را می کند وابن لایحه هم بعقیده بنده يك لایحه مفیدی است که کمان میکنم حضرت عالی چون سابقه نداشته و مطالعه نهود دید مخالفت کردید این مواد برای دفع آفات ملخ است برای دفع ملخ است مخصوصاً این مواد در قسمت غرب که بنده میدانم محل ابتلاء شان بود و برخلاف اینکه تصور می کردند موقوفیت حاصل نمی کنند در انexam مقصود معدالت موقوفیت های حاصل گردند و حالا دولت خواسته است يك تسریعی در مقصود بشود و آن نگرانی حضرت عالی هم بی مورد است و بنده قول میدهم که کمرک تحقیق خودش را میکند و اینکه شاید يك مادر ضرر ملک است در تعقیب این معافیت وارد شود شاید حضر تعالی اطلاع نداشته باشید اینظور نیست بقدرت دولت و کمرک در این قسمت سعی دارد که حتی در مواردی هم که يك چیزی وارد شده است و کمرک و عوارض خودش را هم برداخته است وقتی ملتفت شده است که مواد مضره بوده آنها را توفیق و تلف و نابود کرده است پس هیچ چایی نگرانی نیست و خوب است حضر تعالی هم موافقت بفرمائید چون این وسیله تسريع کار است و فرقی هم در عمل ندارد جز تسریع کار .

آقای سید یعقوب

آقای سید یعقوب - در لایحه دولت بنده لایحه کمیسیون را ندیدم يك عبارتی در لایحه دولت بود که باید اصلاح شود: نوشته است آن مواد شیمیائی که وارد شده است یا وارد میشود این وارد میشود باید محدود بیک حدی بشود آخر تاکی وارد میشود؟ متش را معین کنید . (عدد از نایابندگان - چرا) حالا بنده عرض میکنم . این مواد ورودش و مصرفش تایک مدتی نافع است وقتی که از آن موقع گذشت دیگر نافع نیست مثلاً ماده ای که ملخ هست یا مadam که فلاں مرض هست فلاں دوای سیی یا شیمیائی اجازه ورود داشته باشد بدون تأدیه عوارض کرکی ام بعد از آنکه آن مرض و آن آفت رفت خیر . ماده واحده - برای پرداخت بو دجه و اعتبارات

نمره ۹۵۰۰ دولت را راجع بالحق دولت ایران بقرار داد بین المللی تسهیل مراسم گر کی تحت شور در آورده و ماده واحده ذیل را تقدیم ساخت مجلس شورای ملی می نهاد:

خارج قوتسولکری ایران در چخانسوز و فراه مجلس شورای ملی اجازه مددهد مادامی که وسائل صدور حواله وجه بی محل منبور فراهم نیست برای قوتسولکری مذکور سالیانه در حدود سی هزار قران پول مسکونک ایران

از سیستان بچخانسوز محل شود
رئیس - آقای آقا سید یعقوب
آقا سید یعقوب .. موافق
رئیس .. آقای شریعت زاده
شریعت زاده .. موافق
رئیس - آقای ملک مدنی
ملک مدنی .. موافق

الحق قطعی ایران را بقرار داد بین المللی تسهیل مراسم گر کی منعقده در رُنو مورخه ۳ نوامبر ۱۹۲۳ (۲۵ خرداد ۱۳۰۲) که مشتمل بر ۳۰ ماده و بیک پر تکل اختتامیه می باشد اطلاع دهد

رئیس - شور اول است. ماده واحده مطرح است

آقای ملک مدنی

ملک مدنی .. موافق
رئیس .. آقای آقا سید یعقوب
آقا سید یعقوب .. موافق

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - خالقی نیست آقا

رئیس .. رأی میگیریم بورود درشور دوم آفیان موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد

قیام فرمایند. (جمع کشیری قیام نمودند) تصویب شد

۱۱ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - پیشنهاد میکنند که جلسه را ختم کنیم

(صحیح است) اکر موافقت بفرمائید جلسه آینده

پیشنهاد ۳۶ امداد ماه چهار ساعت قبل از ظهر باشد

با تذکر از اینکه چهار قبل از ظهر معنای حقیقی خودن

را تقدیم می دارد.

رئیس - خبر کمیسیون امور خارجه در این موضوع

خبر کمیسیون

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۱۷ تیر ماه لایحه

جمعی از نایندگان - استقرار

(مجلس مقارن ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تصویب اساسنامه دیوان دائمی داوری بین المللی و پر تکل های مربوطه باان و اجازه تسلیم

اسناد مصدقة آنها بدار الانشاء جامعه ممل

ماده واحده - مجلس شورای ملی اساسنامه دیوان دائمی داوری بین المللی مورخه ۲۴ قوس ۱۲۹۹ (۱۶ دسامبر ۱۹۲۰) را که مشتمل بر شصت و چهار ماده و همچنین پر تکل تجدید نظر در مواد آن را که در تاریخ ۲۳ شهریور ۱۳۰۸ (۱۴ سپتامبر ۱۹۲۹) در رُنو باهض رسیده است و بعلاوه پر تکل الحق دولت متحده امریکای شمالی به پر تکل اعضاء اساسنامه دیوان دائمی بین المللی که عبارت از هشت ماده مبادله و در تاریخ ۲۳ شهریور ۱۳۰۸ (۱۴ سپتامبر ۱۹۲۹) در رُنو امضاء شده تصویب و بدولت اجازه میدهد اسناد مصدقة آنها را بدار الانشاء جامعه ممل تسلیم نماید.

این قانون که مشتمل بر بیک ماده است در جلسه نوزدهم امداد بکهزار و سیصد و نه شصی تصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه تجدید کنترات دکتر هانری اشترنک و مسیو هونل آلمانی و استخدام یکنفر معام ریاضیات

عالیه برای مدرسه صنعتی دولتی

ماده اول - وزارت معارف مجاز است قرار داد استخدام دکتر هانری اشترنک تبعه دولت آلمان مدیر و معلم مدرسه صنعتی دولتی را بعلاوه کنترات مسیو هونل استاد کار برای معاونت معلم آهنگری مدرسه مذبور را که بهوجوب قوانین مصوب ۱۶ شهریور ۱۳۰۶ تصویب شده است از تاریخ اول تیر ماه ۱۳۰۹ برای مدت سه سال تجدید نماید و یکنفر معلم ریاضیات عالیه و ماشین آلات برای همین مدت استخدام نماید.

ماده دوم - حقوق مدیر و معلم مدرسه صنعتی در سال چهار هزار و هشتصد تومن و حقوق معلم ریاضیات عالیه چهار هزار تومن و حقوق مسیو هونل استاد کار معاون معلم آهنگری دو هزار و صد و شصت تومن است که باقسط ماهیانه در بافت خواهد کرد.

ماده سوم - در موقع ختم قرار داد در صورت عدم تجدید کنترات مبلغ جهار صد تومن بعنوان خارج معاودت بوطن خود بدکنر هانری اشترنک و ششصد تومن برای ایاب و ذهاب بعلم ریاضیات عالیه و دو بست و پنجاه تومن برای معاودت بمسیو هونل تأدبه خواهد گردید.

ماده چهارم - در صورتیکه مدیر و معلمین مذکور شخصا کنترات خود را فسخ نمایند حق در بافت خارج معاودت را نخواهند داشت.

ماده پنجم - وزارت معارف مجاز است سایر شرائط و مقررات استخدام دکتر اشترنک و دو نفر معلم منبور
دیگر را مطابق قانون مصوب ۱۳۰۱ غرب ۲۳ معین و کنترات مشار الیهم را امضا نماید.
این قانون که مشتمل بر پنج ماده است در جلسه نوزدهم امرداد ماه بههزارو سیصد و نه شمسی تصویب
مجلس^۱ شورای ملی رسید.

رئيس مجلس شورای ملی - دادگر